

Veerle Solia

Van: Pala <info@pala.be>
Verzonden: vrijdag 12 oktober 2012 3:37
Aan: Veerle Solia
Onderwerp: Coöperaties, uitweg uit de crises?

Wordt deze nieuwsbrief niet goed weergegeven? [Klik hier.](#)

12 October 2012

Inhoud

Coöperaties, uitweg uit vele crises?
Overzicht alle artikels uit de reeks over coöperaties
Coöperaties aller landen verenigd op top in Québec
Transitiefestival

COÖPERATIES, UITWEG UIT VELE CRISES?

Wat is de echte kracht van maatschappelijk ondernemen om opnieuw greep te krijgen op onze crisiseconomie? Wat valt te leren uit de prestaties van de Zwitserse coöperaties? Hoe belangrijk is het dat samenlevingen zelf economisch initiatief ontwikkelen, naast privé-bedrijven en overheden? Waarom presteert ons land zo slecht, het enige bv. in de verre omgeving zonder eigen coöperatieve bank? Waarom kan hier niet wat elders wel kan? Dit is het slotartikel van een reeks van acht artikels over coöperaties.

Slechte naam coöperaties is onterecht

Zeker sinds de val van Arco staan coöperaties in dit land bij velen in een niet al te best daglicht. Maar is dat wel terecht?

Als het op oplossingen aankomt, faalt net het financieel kapitalisme meest van al en zijn de overheden afwezig

Wie de wereld breder bekijkt, ziet haarscherp hoe net het financieel kapitalisme –met op kop de kortzichtige grootbankiers– meest van al faalt, hoe het de grootste economische puinhoop en onverantwoorde

NIEUW BOEK
SLECHTS 6 EURO
verzending
inbegrepen

inkomensongelijkheid aanricht, hoe het ons allemaal de duvel aandoet door onze welvaartsstaat lek te slaan en de planeet waarop en waarvan we leven, om zeep helpt; dat alles blijft bestaan, nadat vorige eeuw al het staatskapitalisme zichzelf opblies in vele landen.

Van dit financieel kapitalisme kunnen we maar moeilijk de oplossingen verwachten voor de crises: het helpt ons helemaal niet aan de economische machinerie die ons ook in tijden van klimaatverandering, dure energie en uitputtende grondstoffen goed kan laten leven. Jammer genoeg blijven ook vele overheden het antwoord schuldig en weigeren ze bovendien om zelfs nog maar de grootste uitwassen van de neoliberale economie aan banden te leggen.

Samenleving moet mee greep hebben op economie

Meer dan ooit blijft dus de noodzaak bestaan om vanuit de samenleving greep te krijgen op de economie. Daaraan verzaken zou betekenen dat we niet meer in staat zijn om als samenleving instituties te maken die welvaart creëren.

Waarom zouden wij bijvoorbeeld het enige land in een wijde omgeving blijven dat geen eigen coöperatieve bank (meer) heeft die het toevertrouwde spaargeld veilig beheert en het aanwendt voor de echte economie die we nodig hebben?

Arco bezweek voor lokroep financieel kapitalisme

Natuurlijk, wat Arco heeft uitgespookt, valt op geen enkele wijze goed te praten en was een aanfluiting van wat maatschappelijk ondernemen moet zijn. Maar dat is allerm minst een argument om geen economische initiatieven meer te nemen vanuit de samenleving. Want dan zijn we volledig overgeleverd aan economische concerns, die nog veel erger tekeer gaan, en ook aan overheden die al vele jaren verzuimen om hun economische verantwoordelijkheid op te nemen.

Het fundamentele probleem van Arco –en overigens ook van de Gemeentelijke Holding– was trouwens dat ze zich hebben laten afleiden van wat gezond maatschappelijk ondernemen is: ze lieten zich meeslepen in een suïcidale logica die nog enkel maar aan maximale financiële winst dacht, dezelfde logica die de ondergang veroorzaakte van Lehman Brothers, Fortis, Dexia en andere banken.

De kracht van maatschappelijk ondernemen

Deze reeks is niet gestart met een theoretische inleiding over coöperaties. Al even bewust is er trouwens niet geschreven over coöperaties van bij ons, hoe goed ook een aantal van hen presteren.

Wel is er voluit voor gekozen om licht te werpen op een al te weinig bekend succesverhaal van maatschappelijk ondernemen. Deze reeks concentreert zich volkomen op Coop en Migros, omdat deze bedrijven overtuigend illustreren hoe krachtig coöperaties kunnen zijn om samenlevingen werkelijk op het spoor van een echt duurzame economie te zetten.

Natuurlijk valt er kritiek te leveren

Natuurlijk valt er kritiek te leveren op Coop en Migros. Hoe zou het anders kunnen wanneer zulke sterke organisaties actief zijn op het snijpunt –en vaak het confrontatiepunt– van leveranciers en klanten (van produceren en consumeren), van marktwerking en maatschappelijk ondernemerschap, van discounters en ongelimiteerd prijsvechten –versus ecologische en sociale duurzaamheid– van financieel rendement voor aandeelhouders versus winst gebruiken voor werknemers, klanten en voor een duurzamere bedrijfsvoering in dienst van samenleving en milieu? We komen daar nog op terug. Maar natuurlijk spelen organisatiebelang, economische en maatschappelijke macht en lobbying hun rol; u mag ons niet van te veel naïviteit verdenken.

Even ter herinnering dan: wat is een coöperatie?

Wat is dan een coöperatie? Tijd voor een streepje theorie. Wanneer verbruikers of producenten zich verzamelen in een autonome vereniging om hun gemeenschappelijke behoeften te bevredigen, vormen zij een coöperatie. Die is economisch bedrijvig maar niet om maximale geldelijke winst na te streven voor haar aandeelhouders, zoals een nv, wel om economische, sociale en/of ecologische doelstellingen te realiseren.

Belangrijke kenmerken van coöperaties zijn dat de leden vrijwillig toetreden, dat zij gezamenlijk eigenaar zijn van hun coöperatieve bedrijf en dat besluiten op democratische wijze tot stand komen. De Internationale Alliantie van Coöperaties schuift nog meer principes naar voren: coöperaties zijn baas over hun eigen doen en laten –ze zijn autonoom–, ze werken samen met andere coöperaties, vinden vorming en informatie heel belangrijk en hebben oog voor de samenleving (zie ook weblinks onderaan).

Diverse soorten coöperaties

Wie ook maar één van de vorige artikels uit deze reeks heeft gelezen, weet: Coop en Migros zijn verbruikerscoöperaties. Het zijn de klanten die de coöperanten zijn.

Dat is heel anders in een werkerscoöperatie, waar de werknemers van een coöperatief bedrijf de coöperanten zijn.

Het is mogelijk om nog andere vormen te onderscheiden: zo bijvoorbeeld een mengvorm waarbij zowel klanten als werknemers leden zijn van een coöperatie, of aankoopcoöperaties van mensen of bedrijven die samen betere voorwaarden afdwingen van producenten, of tal van landbouwerscoöperaties de wereld rond, of wooncoöperaties, of coöperatieve banken en verzekeringen; toch wel een heel specifieke vorm van verbruikerscoöperaties.

We laten het verder aan professoren en andere specialisten om nauwgezet de diverse soorten coöperaties te onderscheiden, te benoemen en in kaart te brengen.

Als er al één coöperatie internationale faam heeft, dan wel Mondragon

Een grote bekende coöperatie, namelijk *Mondragon* in Spaans Baskenland, is een coöperatie van degenen die er werken. Zij zijn de leden of 'socios' van deze werkerscoöperatie. De coöperatieve *Mondragon*-groep is eigenlijk een federatie van tal van coöperatieve bedrijven. Ze heeft zowel industriële, financiële als distributie-activiteiten; ze draait een omzet van bijna 15 miljard euro (2011) en er werken bijna 84.000 mensen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om ook *Mondragon* te bestuderen, maar een vrij recente documentaire van VPRO-Tegenlicht (over de inhoudelijke sterkte daarvan verschillen de meningen) deed ons besluiten om alle energie te steken in Coop en Migros. *Mondragon* blijft vanzelfsprekend belangrijk genoeg om hier vernoemd te worden; onderaan is de web-link te vinden naar de VPRO-documentaire.

Wat valt er nu te leren?

[Klik hier](#) om het vervolg te lezen

Dirk Barrez

De auteur schreef de boeken 'Van eiland tot wereld. Appèl voor een menselijke samenleving' en 'van Verontwaardiging naar Verandering'. Dit is de laatste bijdrage van de artikelreeks 'De kampioenscoöperaties' met als titel: Voor een overzicht van alle artikels, [klik hier](#) of kijk onder dit artikel

Overzicht artikelreeks coöperaties met links naar elk artikel

Article 1 – Coöperaties, veel belangrijker dan we denken

Article 2 – Iedereen kent Carrefour of Aldi. Tijd om Migros en Coop te leren kennen

Article 3 – Zijn dit de koplopers in duurzaamheid? Daar lijkt het sterk op

Article 4 – “Coop is wereldkampioen duurzaamheid”

Article 5 – Migros: het geschenk van Duttweiler voor de Zwitsers

Article 6 – De vrouwen van Coop: op zoek naar de kracht achter zoveel duurzaamheid

Article 7 – De vrouwen van Coop: hoe sociaal is dit bedrijf?

Article 8 – Coöperaties, uitweg uit vele crises?

Introductie-artikel met weblinks – Op zoek naar de kampioenscoöperaties Coop en Migros

Overzichtspagina met alle artikels

Coöperaties aller landen verenigd op top in Québec

Voor het eerst in de geschiedenis verzamelen 2.800 mensen van coöperaties in wel 91 landen voor een internationale bijeenkomst. Een prima manier om te illustreren en uit te roepen dat coöperatief ondernemen een prima werkend en duurzaam economisch model is. Alleen, veel aandacht heeft de Internationale Top van de Coöperaties nog niet gekregen. Jammer.

Lees het volledige artikel – [klik hier](#)

UITZONDERLIJK AANBOD voor PALA lezers: boeken Verontwaardiging + Eiland voor slechts 15 €

Wanneer u het meer uitgebreide boek *'Van eiland tot wereld. Appèl voor een menselijke samenleving'* (258 p.) bestelt samen met het veel meer recente *'van Verontwaardiging naar Verandering'* (3de druk al, 72 p.) betaalt u slechts 15 €. En dat is met de verzending inbegrepen (alleen al de winkelwaarde is 25 €) – [klik hier](#) voor dit voordeelaanbod

Enkel het boek *'Van eiland tot wereld'* bestellen kan natuurlijk ook – voor slechts 12 €, verzending inbegrepen – [klik hier](#)

TRANSITIEfestival op 26 oktober in GENT

Van Vlaanderen een topregio maken met de meest duurzame economie, dat is de dynamiek die het Transitiefestival – op 26 oktober in Gent – zo snel als maar mogelijk op gang wil trekken. Want als we morgen nog altijd goed willen leven, moeten we onze welvaart zowel ecologisch duurzaam als sociaal rechtvaardig voortbrengen en verdelen. En de samenleving moet die doorbraak forceren.

Lees het volledige artikel – [klik hier](#)

Voor het hele programma – en om in te schrijven – verwijzen we u graag naar de website van het Transitienetwerk Middenveld – www.transitiefestival.be

AANBOD Global Society boek – REEDS 3de DRUK

Het boek *van Verontwaardiging naar Verandering. Hoe is onze wereld eraan toe? Waar moet het naartoe? Hoe geraken we daar?* Voor slechts 6 euro, verzending inbegrepen – om te bestellen [klik hier](#)

Meteen voordelig 10 of 20 exemplaren kopen? Dat kan ook
10 ex. kosten 40 euro, voor 20 ex. is de prijs slechts 60 euro, telkens verzending inbegrepen. Voor deze bestellingen vanaf 10 ex., mail naar info@globalsociety.be met vermelding van naam, adres en aantal boeken,
of bel naar tel. 32 (0)486 36 09 68

JA, IK WORD NU PALA 2 EURO STEUNGEVER

Met slechts 2 euro per maand verzeker ik de verdere
uitbouw van PALA... [klik hier](#)

WERK MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD Ben je tevreden
over PALA ?

Mail hem dan door naar vrienden en kennissen.

Wil je geen enkele PALA missen,
om gratis in te schrijven, [klik hier](#)

BOUW MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD Zie je onze
initiatieven zoals de PALA brief, onze websites, boeken
en DVDs wel zitten?

We willen graag nog meer doen.

Uw steun is welkom op
rekeningnummer 979-2186488-16
met vermelding "steun Global Society vzw"

Uitschrijven